

Motion till riksdagen 2019/20:3588

av **Johan Forssell m.fl. (M)**

med anledning av prop. 2019/20:131 Ökat skydd mot hedersrelaterad brottslighet

---

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska återkomma med lagstiftning om en särskild brottsrubricering för hedersbrott skyndsamt efter det att utredningen Straffansvar för hedersrelaterat våld och förtryck (dir. 2019:43) presenterat sitt slutbetänkande, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör se över om ytterligare omständigheter bör utgöra skäl för utreseförbud och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Hedersrelaterat våld och förtryck hör inte hemma i Sverige. Ingen människa, oavsett kön eller härkomst, ska få sin frihet beskuren av närmast medeltida normer. Hela samhället måste markera med betydligt större kraft. Religion, kultur eller kontrollbehov som utövas för att begränsa någon annans frihet och rätt till att bestämma över sitt eget liv hör inte hemma i Sverige. Hedersrelaterat våld och förtryck ska bekämpas med kraft. Frihet och trygghet ska gälla alla.

Det är välkommet att regeringen föreslår ett nytt brott, barnäktenskapsbrott samt att regeringen föreslår en ny särskild straffskärpningsgrund som innebär att om ett motiv

för brottet har varit att bevara eller återupprätta heder så ska det ses som en försvårande omständighet vid bedömningen av straffvärdet. Vidare är det positivt att regeringen föreslår ett utreseförbud som ska skydda barn från att föras utomlands i syfte att ingå barnäktenskap eller att könsstympas.

Lagstiftningen som regeringen presenterar kommer, i större utsträckning än idag, göra det möjligt att motverka hedersrelaterad brottslighet. Dessa förslag borde ha kommit tidigare och mer måste göras för att bekämpa det hedersrelaterade våldet och förtrycket.

En ny brottsrubricering

Det är positivt att regeringen nu föreslår en ny straffskärpningsgrund för brott som begås med motivet att bevara eller återupprätta heder. Att införa hedersmotiv som en försvårande omständighet när straff mäts ut är en tydlig markering från samhällets sida och kommer bidra till att heder som motiv uppmärksammas i större utsträckning i det polisiära arbetet. Behovet av ett särskilt hedersbrott i brottsbalken kvarstår dock. En särskild brottsrubricering för hedersbrott är under utredning och regeringen bör skyndsamt återkomma till riksdagen med ett sådant förslag så fort utredningen Straffansvar för hedersrelaterat våld och förtryck (dir. 2019:43) presenterat sitt slutbetänkande.

Det som utmärker hedersrelaterade handlingar är att de ofta utövas kollektivt. När flera olika brott begås av en närstående person kan brottet grov fridskränkning bli tillämpligt. Det tar sikte på när en närstående person upprepat kränker någons integritet. Genom att lagstiftningen är begränsad till att omfatta nära anhöriga såsom föräldrar är den inte alltid tillämplig i en hederskontext då gärningarna ofta utförs av flera personer som också faller utanför närståendekretsen.

En särskild brottsrubricering för hedersbrott bör därför införas med grov fridskränkning som förebild, men där gärningar som begås av flera olika personer i samförstånd ska omfattas och gärningsmannakretsen vidgas. En fördel vid en egen brottsrubricering är att möjligheterna att använda tvångsmedel förbättras, vilket kan leda till att fler brott utreds och att fler barn i utsatta situationer skyddas.

Kunskapen om den hedersrelaterade brottsligheten behöver också öka vilket riksdagen påtalat för regeringen. Om ett särskilt hedersbrott införs skulle det ges en egen brottskod vilket skulle öka möjligheten att få statistik och kunskap kring den hedersrelaterade brottsligheten i Sverige.

Ytterligare omständigheter för utreseförbud bör utredas,

Utreseförbud och tillfälligt utreseförbud kommer att vara viktiga verktyg för att skydda barn som riskerar att föras utomlands för att ingå barnäktenskap eller könsstympas.

Flera remissinstanser lyfter dock behovet av att utreseförbud kan behöva meddelas för resor med andra syften än äktenskap och könsstympning. Det kan vara barn som riskerar att föras utomlands för omvändelseförsök på grund av sin sexuella läggning eller könsidentitet, uppfostringsresor eller barn som är på väg att föras till ett krigsområde eller till en miljö som bedöms som skadlig. För att verktyget utreseförbud och tillfälligt utreseförbud ska kunna vara effektivt för att skydda barn från att fara illa och utsättas för hedersrelaterad brottslighet påpekar flera remissinstanser att fler omständigheter bör utgöra skäl för att meddela utreseförbud.

Mot bakgrund av detta ser Moderaterna att det inte kan uteslutas att ett mer generellt tillämpningsområde kan bli nödvändigt. Därför anser Moderaterna att regeringen bör se över behovet av ett vidare tillämpningsområde utöver det som föreslås i propositionen för utreseförbud och tillfälligt utreseförbud.

Johan Forssell (M)

Magdalena Schröder (M)

Mikael Damsgaard (M)

Ellen Juntti (M)

Sten Bergheden (M)